

Budapest

Magyar Nemzeti

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürgőny.: „Délbácska” Novisad Póstatakarékpénztári csekkszám: Zagreb: 46.692.

Novisad, 1928. február 23.

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

A Rajna-vidék kiürítése

Az európai politikának még ma is, a háboru befejezésének tizedik évében egyik legfontosabb kérdése a Rajna-vidék kiürítése. A Locarnóban lefektetett békepolitika legtermészetesebb folyománya, a német Rajna-vidék kiürítése a megszálló antant csapatok részéről. A német kormány a békeszerződésekben reá rótt kötelezettségeknek a legmesszebbmenő módon igyekezett mindig eleget tenni, főleg azért, hogy dokumentálja békekészségét és ezzel elérje a rajnai tartomány kiürítését. Franciaország mérsékelt körei is tudatában vannak annak, hogy a Németországgal való igazi békés és barátságos jószomszédi viszonyt addig nem lehet elérni, amíg a Rajna mellékén megszálló csapatok vannak.

Briand francia külügyminiszter, aki komolyan törekszik arra, hogy a két szomszédállamot közelebb hozza egymáshoz, igyekszik Locarnót tovább kiépitni és eltüntetni mindazt, ami ennek útjában áll. Természetesen ő is garanciákat akar, hogy Németország nem fogja többet megbontani a békét és nem akar revánsot venni Franciaországon. Ugyanez lebeg a francia tülzök szeme előtt is, ezek azonban azt hiszik, hogy Németországot csak úgy lehet kényszeríteni a béke betartására, ha a kést mindig a torkának szegezik. Hogy ez az utóbbi eszköz alkalmas-e a békés légkör megteremtéséhez azt nem kell hosszasan magyaráznunk.

Briand azonban azon a véleményen van, hogy már lehet beszélni a rajnai tartomány kiürítéséről, sőt ez év őszén talán már tárgyalni is lehet majd róla. Addigra már lezajlanak a francia választások is, amelyek eredménye szintén nagy befolyással lesz arra, hogy lehet-e tárgyalni a kiürítésről. Ha Franciaországban az őszi választások során nem a jobboldal kerül tulsulyra, akkor Briand helyzete nagyon meg lesz könnyítve nemcsak ezáltal, hanem azért is, mert Anglia egyáltalán nem ragaszkodik a megszálláshoz. Természetesen a kiürítés csakis akkor történhet meg, ha ennek ellenében az antant, illetve helyesebben, Franciaország ellenőrzést gyakorolhat ezeken az ugynevezett demilitarizált területeken.

Az ellenőrzés kérdése azonban még sok zavart fog kelteni, mert az erre vonatkozó megegyezés igen nehéz. A versaillesi békeszerződésben ugyanis semmiféle intézkedés nincs erre az ellenőrzésre vonatkozólag és Németország minden valószínűség szerint a békeszerződésre való hivatkozással tiltakozni is fog az ellenőrzés bevezetése ellen. Erről azonban még a locarnoi szelleműl áthatott Briand sem lesz hajlandó lemondani, már csak azért sem, nehogy ezáltal felesleges támadásoknak tegye ki magát odahaza. A francia külügyminiszter különben is kijelentette, hogy feltétlenül ragaszkodik ehhez az ellenőrzéshez, nem mondta azonban hogy milyen formában képzelel ezt el. Nagyon valószínű azonban, hogy Briand előzőleg az érdekelt hatalmak meghallgatásával, esetleg diplomáciai tárgyalások után akarja ezt a kérdést rendezni. Párisi és berlini diplomáciai körök-

ben bizonyosra veszik, hogy az ellenőrzés kérdéséről még a rajnai tartomány kiürítése előtt, a Népszövetség márciusi ülészakán,

fognak tárgyalni már ez alkalommal ki fog derülni, hogy milyen is lesz a demilitarizált területek ellenőrzése.

Ma délelőtt megalakul a radikális-demokrata kormány

Csekély változással az első összeállítás kerül megvalósításra

Beogradból jelentik: Tegnap még az volt a helyzet, hogy nagy politikai jóstehetőségre vallana megjósolni, milyen lesz a megoldása, az immár félhónapos kormányválságnak. A megoldás lehetőségére sok mód kínálkozott és tizenöt nap sem volt elegendő ahhoz, hogy a lehetőségek közül bármelyik is tulsulyba jusson.

Marinkovics Voja dr. visszavonulása nem volt többé kétséges abban a pillanatban, amint ismeretessé vált, hogy a radikális párt többsége nem szívesen látta a volt külügyminisztert, a miniszterelnöki székben. Súlyosbítotha a helyzetet, hogy elutasító álláspontra helyezkedett a demokrata-paraszt koalíció is, amely ugylátszik mindjobban elzárkozik a kiegyezéses hajlandóság elől.

Marinkovics dr. sikertelen kísérletezése után szinte automatikusan visszatért a régi kombináció: Vukicsevics miniszterelnöksége. Ezt a feltevést állandóan felszinen tartja az a körülmény, hogy a volt miniszterelnök kitaróan folytatja tárgyalásait akkor is, amikor álláspontjával homlokegyenest ellentétes politikai felfogást valló államférfiak veszik át a kormányalakítás nehéz problémájának munkáját. Amikor azután a kísérletezés sikertelenné válik, újra megjelenik Vukicsevics Velja kormányalakításának lehetősége.

Tegnap is így történt és az események kifejlődése arra enged következtetni, hogy

a válság a végleges megoldás útjára terelődött.

Vukicsevics Velja már a kora reggeli órákban megkezdte folytatólagos tárgyalásait Davidovics Ljubával és a tárgyalások apróbb-nagyobb megszakításokkal egészen a késő délutáni órákig tartottak. Az értekezlet során beállott szüneteket a tárgyaló felek arra használták fel, hogy az ügyek állásáról jelentést tegyenek Ófelségének és párhiveiknek.

Déli 12 órakor jelent meg királyi kihallgatáson Vukicsevics Velja és utána mindenki arról beszélt, hogy

küszöbön áll a Vukicsevics-Davidovics kormány megalakítása.

A királyi kihallgatás után Vukicsevics mintegy huszperces megbeszélést folytatott Davidovics Ljubával. Az értekezletről interjú ugyan nem adtak, de Davidovics Ljuba beszámolója a demokrata klubban, hű referatív tartalmazott a tárgyalások tartalmáról.

A demokrata klubban Davidovics kifejtette, hogy a paraszt-demokrata koalíció magatartása arra enged következtetni, hogy Radics és Pribicsevics egyáltalán nem akarnak módot találni a megegyezésre. Ilyenformán a Vukicsevicsel folytatott tárgyalások során az eredetileg tervezett radikális-demo-

krata kormány megalakulása nyomult előtérbe, amelynek összetételéről már hírt adtunk, és amely csupán annyiban változnék, hogy a törvénykiegyenlítő miniszterium teendőit Sumenkovics Ilija venné át, aki egyszersmint helyettesitené a beteg Marinkovics külügyminisztert.

Az eddigi megegyezés feltételei között újítás gyanánt számít az is, hogy *állandó pártközi bizottság alakul, a kormány munkájának támogatására.*

Ez a bizottság különösen a tisztviselő-kérdésben jutna jelentős szerephez, de általában összekötő kapocs lesz a kormány és a pártok között.

Davidovics bejelentését a demokrata párt hatalmas lelkesedéssel magáévá tette és a határozatról értesítette Vukicsevics Velját, aki nyomban a királyi udvarba ment.

Ma délelőtt megalakul a kormány

Távozóban a királyi udvarból Vukicsevics Velja úgy nyilatkozott, hogy nem kapott királyi megbízatást, de azért

ma délelőtt megalakul az új kormány.

A volt miniszterelnök nyilatkozata után mostmár biztosra veszik, hogy a tizenöt napos kormányválság megoldást nyer.

Az új kormány valószínű összeállítása tehát a következő lesz:

Miniszterelnök: Vukicsevics Velja.

Belügy: Korosec.

Külügy: Marinkovics.

Vallásügy: Vuicsics Milorád.

Szociálpolitika: Radonics Cseda.

Hadügy: Hadzsics tábornok.

Közüktatásügy: Grol Milán.

Postaügy: Kocics.

Közlekedésügy: Miloszavljevics tábornok.

Erdőügy: Mijovics Aca.

Építésügy: Markovics Pera.

Kereskedelmi: Szpaho.

Igazságügy: Miletics Krszta.

Agrárügy: Andrics Vlada.

Közegészségügy: Popovics Géca.

Földmívelésügy: Sztankovics.

Törvényegységesítő miniszter és a külügyminiszter helyettese: Sumenkovics Ilija.

A demokrata miniszterek a király előtt

Tegnap a késő esti órákban, a lemondott kormányban helyet foglalt demokratapárti miniszterek jelentek meg királyi kihallgatáson. A királyi udvarból távozó politikusok annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy a válság a mai nap során végérvényes és kedvező megoldást nyer.

Február 27-én ül össze a noviszádi törvényhatósági bizottság, hogy véglegesen letárgyalja a tisztviselő kérdést

A közgyűlésen a főispán vagy helyettese fog elnökölni - Az összes állásokra, amelyek választás alá esnek, kiírják a pályázatokat

A noviszádi törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlése óta, amely, mint ismeretes, botrányba fulladt, bizonyos sztagnáció állott be a tisztviselőkérdés rendezése körül. A városban már olyan hírek terjedtek el, hogy a pártok közötti feszült viszonyra való tekintettel a polgármester egyáltalában nem hívja össze a közgyűlést s hogy ezuttal a törvényben előirt kéthónapi terminus is elmúlik, anélkül hogy a közgyűlés a tisztújítás kérdésében állást foglalt volna. Sokan viszont azzal magyarázták a feltűnő halasztást, hogy az illetékes körök előzőleg meg akarják várni a politikai viszonyok kialakulását s csak azután döntenek a közgyűlés összehívása kérdésében. A sok huza-vona természetesen az ellenzék érdekeit szolgálta, mert abban az esetben, ha a törvényhatósági bizottság február 29-éig nem dönt, kívánja-e a választás alá kerülő állásokra a pályázat kiírását vagy sem, a tisztviselők automaticamente megerősítettnek tekintendők előbbeni állásukban.

A városi pártok körében már napok óta tárgyalások folynak ebben az ügyben, miután azonban a munkablokk és az ellenzék között minden közös működés kizártnak látszik, a pártok között egyöntetű megállapodásról ezidőszerint nem lehet szó.

A munkablokk természetesen továbbra is ragaszkodik a tisztviselő kérdés rendezéséhez s miután az összes állásokat, amelyek választás alá esnek, pályázat útján kívánja betölteni, a törvényhatósági bizottság a főispánnal való megállapodás értelmében

hétfőn, február 27-én tartja rendkívüli közgyűlést amelyen véglegesen rendezik a tisztviselőkérdést.

A munkablokk javaslata értelmében a

Karin Michaelis sértő levelet irt az oszijekai tanári karnak, amely a gimnáziumból kicsapott egy diákot, mert hülyéknek deklarálta a jugoszláv írókat

Feltűnést keltő affér Oszijeken — „A tanári kar nem jogosult a diák szókimondását befolyásolni”, mondja az író

Érdekes afférról beszélnek most Oszijeken, amelynek központjában Karin Michaelis, a világhírű dán író áll, aki ezidőszerint felolvasó estéket tart a városban. Az érdekes ügy előzményei a következők:

— Egy oszijekai diák, a főgimnázium nyolcadik osztályu tanulója a horváth-szerb irodalomból házfeladatot irt. Amikor az irodalom tanára elolvasta a dolgozatot a legnagyobb megrökönyődéssel állapította meg, hogy a diák a következőképpen jellemezte a jugoszláv írókat:

— Jugoszláv irodalom nem is létezik, mert a szerb és horvát írók kivétel nélkül hülyék és vérbajosok, akikről a civilizált világ egyáltalában nem vesz tudomást.

A tanár nyomban a tanári kar elé terjesztette a gimnazista szokatlan fogalmazásu feladatát s a konferencia abban állapodott meg, hogy a diákot tüntetéképpen kizárja a gimnáziumból.

Amikor a gimnazista a tanári kar határozatáról értesült, azonnal felkereste az Oszijeken tartózkodó Karin Michaelis írónt, aki-

nek elpanaszolta a baját. A dán író ekkor szokatlan lépésre határozta el magát. Levelet irt a gimnázium igazgatójának, amelyben a kizárás felfüggesztését kéri s

azzal fenyegetőzik, hogy feljelentést tesz a gimnázium tanárai ellen a közoktatásügyi minisztériumnál, sőt a királynál is, ha a tanári kar nem másítja meg határozatát.

Az író azzal indokolja levelének tartalmát, hogy a tanári kar nem jogosult a diák szabad gondolkodását és szókimondását befolyásolni, mert az ember szabad akarata olyan szent, hogy minden hasonló retorzió nem más, mint támadás az emberi méltóság ellen.

A tanári kar még nem foglalkozott érdemlegesen Karin Michaelis furcsa hangu levelével, a városban azonban zokon veszik az íróntól, hogy olyan ügyekbe avatkozik, amelyekhez semmi köze s olyan fenyegetéseket

Borota Branišláv dr. polgármester tegnap Beogradba utazott s valószínű, hogy nyomban visszaérkezése után összehívja a közgyűlést, amelynek legfontosabb tárgya a tisztviselőkérdés rendezése.

hangoztat, amelyek nem méltók az írónőhöz, aki az ország vendégszeretetét élvezzi, főleg akkor amikor nem kétséges, hogy az éretlen diák mélyen megsértette a szerb-horvát irodalmat és a jugoszláv irodalom képviselőit.

A Bácskai Gazdasági Egyesület igazgatóválaszt- mányi gyűlése

Szomborból jelentik: A Bácskai Gazdasági Egyesület folyó hó 19-én megtartott ülésén a nagy számban beérkezett pályázatok alapján az ügyvezető igazgatói állásra Roknics Sándort (Beograd) a titkárra Inhoff Józsefet (Szombor) a pénztárnokira pedig Merkl Pétert (Szombor) választotta meg.

Megalakította a „Közgazdasági szakosztályt”, amelynek hatásköre: adó, hitel, vám, forgalmi eszközök, tarifák, gazdakörök, gazdasági ifjusági egyesület szervezése és irányítása, népies gazdasági előadások, tanulmányi kirándulások, vándor gyűlések rendezése stb.

A szakosztály beszerzésére dr. Burgarszki Koszta földbirtokost (Szombor) kérték föl.

Az „Állattenyésztési szakosztályt” u. m. ló, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi és méhészeti szakosztályt, amelynek beszerzésére Wámoscher Ervin földbirtokost (Szombor) kérték föl.

A „Növényvédelmi és nemesítési szakosztályt”, amelynek beszerzésére Puskás Sándor földbirtokost kérték föl.

A „Gépészeti” szakosztály, amelynek munkaköre új gazdasági gépek és eszközök bemutatása, traktor-tanfolyamok rendezése, a gépek kezelése, a cséplőgéptulajdonosok szakosztályának irányítása. A szakosztály beszerzésére Gromilovics Tamást, a cséplő-szakosztály elnökét kérték föl. Tagfelvételre 5 új gazdakör jelentkezett.

Az egyesület megkeresi a kormányt, hogy az importálandó tenyész állatokra nemcsak vészmentességet hanem ingyenes szállítást is biztosítson.

Az egyesület elhatározta, hogy a magtisztító telepek szaporítása ügyében nagyobb akciót indít, a tisztító gépekre vámentességet, a telepekre adómentességet kér.

A budapesti tenyészállatvásárra csoportos kiállítást rendez. (Jelentkezés március hó 5.-ig).

A cukorrépa termelőket érdekeik védelmére gazdakörönként szervezi: Felkéri a tartományi választmányt, hogy nemesített vetőmagot vetőmagnemesítőinknél vásároljon, hogy aklimatizált magot kapjunk s növény-nemesítőinket anyagilag támogassuk.

Megkeresi a kormányt, hogy a rézgalic vámentességét biztosítsa.

A gazdahitel biztosítása céljából megalakítja a községi hitelszövetkezeteket s olcsóbb hosszabb lejáratu külföldi gazdakölcsön megszerzésében eljár.

— **Étvágytalanságnál**, rossz gyomor-nál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttörője megállapította, hogy a **Ferenc József** viz abszolút megbízható hashajtó.

Ma kezdődik az ASOCCO-ban:

POLA NEGRI

világfilmje

„A gyűlölet földje”
(Tüskésdró)

melyről az egész világ szaksajtója egyöntetűen megállapítja, hogy szezon legjobb filmjei közé tartozik.

A francia sajtó szerint, a szentgotthárdi géppuska szállitmányt az olasz állam adta fel Magyarországra

Párisból jelentik: A francia sajtó egy része kissé idegenkedve fogadja a hirt, a szentgotthárdi fegyverszállitmány megsemmisítéséről. Az Ouvre a következő címmel közli a magyar hivatalos jelentést: A hadianyagot megsemmisítették, mivel az olasz szállító nem akarta átvenni. A Petit Journal és az Excelsior kommentár nélkül közli az autentikus magyar jelentést. Az Echo de Paris hasábjain Pertinax azt írja, attól lehet tartani, hogy mikor majd a népszövetségi tanácsot a szentgotthárdi ügy szabályozására hívják fel, akkor a tanács csupán ingatagságáról adhat majd bizonyítékot.

A Chicagó Tribune genfi jelentése szerint mialatt arról beszéltek, hogy a Népszövetségnek valósággal detektív-szolgálatot kell teljesítenie, megérkezett Magyarországból a

hir, a hadianyag elárverezéséről. A lap szerint Magyarország, Olaszország egyenes kívánságára semmisítette meg a szállitmányt, mert

a géptegyeket nem olasz magán-cég szállította, hanem maga az olasz állam

és a gépfegyverek eredetileg a háború alatt Ausztriától elvet hadiszállitmányból valók.

A Matin genfi jelentést közöl, amely szerint a kisantant képviselői Genben tanácskozást tartottak a magyar kormányhoz a hadianyag megsemmisítésére vonatkozó határozatról. A lap megjegyzi hogy a berni vasutügyi egyezmény, amelyre a magyar kormány hivatkozik, csak postacsomagokra alkalmazható.

Kiszabadultak a vándorcirkusz farkasai és órákhoz tartották Verbász lakosságát

Verbásról jelentik: Izgalmas délelőttje volt kedden Verbász község lakosságának. Verbászon néhány nappal ezelőtt vándorcirkusz ütötte fel tanyáját és ötletes mutatványival kellemes szórakozást nyújtott a lakosságnak. A cirkucs „sláger” száma négy idomított farkas volt, amelyek kedden délelőtt „műsoron kívül” ugyancsak felforgatták az egyébként békés község hétköznapi csendjét.

A kora reggeli órákban futótüzként terjedt el a hír, hogy

a cirkusz farkasai kitörték ketreclük-ből és vad ordítózással megindultak a község felé.

A vándorcirkusz ponyvasátrát, a község mellett elterülő vásártér egyik kocsmájának udvarán állították fel. A magabánálló kocsmáépület néhány száz lépésre fekszik a község szélétől és a vásártérrel határos házak ablakaiból remegve lesték az emberek, hogy a börtönükből szabadult farkasok mikor indulnak meg pusztító útjukra a község felé. Ez a félelem tulzottnak bizonyult, mert a kiszabadult négy toportyánféreg beírta azzal, hogy bőséges lakomát csapott a kocsmaudvaron futkosó szárnyasokból, sőt a nyilván na-

gyobb tapasztalatokkal rendelkező ordások közül kettő, a kiadós baromfi-lakoma elfogyasztása után önként visszasompolygott ketrecébe. A másik kettőnek sem adódott alkalom arra, hogy pusztító hadjáratát továbbfolytassa. A kocsmá halálra rémült tulajdonosa ugyanis a rendőrségre futott, ahonnan fegyveres emberek indultak el a cirkusz felé, hogy végtévessenek a farkasok felelőtlen kielégésének. A rendőrök

lelőtték a négy farkast

és ezzel megakadályozták, hogy további komplikációt idézzenek elő.

A kocsmá körül támadt izgalom és a puskalövések természetesen nem maradtak hatátnélkül, a község lakossága körében. Az uccák pillanatok alatt kiürültek, az üzletrendőnyöket lezárták és az iskolágyerekeket addig nem bocsátották haza, amíg hivatalosan is beigazolást nyert, hogy a farkasok megszüntek lélekezni.

A verbászi rendőrség megindította az eljárást, hogy megállapítsa kit terhel a felelősség a község nyugalalmának megbontásáért, amely imigyen négy kalandvágyó farkas életébe került.

Sándor Pál budapesti képviselő a cionizmus ellen

Budapestről jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén Sándor Pál hosszú beszédében bírálta a numerus clausust. Kiemelte, hogy a zsidóság mennyire megőrizte magyarságát az utódállamokban és hibáztatta a magyar kormányt, mert jóváhagyta a magyarországi cionista egyesület alapszabályait. Amikor fejtegetései során azt mondotta, hogy a zsidóság az utódállamokban jobban megőrizte magyarságát, mint más nemzetiségek, Bleyer Jakab ingerülten közbeszólt:

— Ez nem igaz, a németek mindenütt a magyarokkal együtt dolgoznak, ne akarjon éket verni köztük.

Fábián Pál Bleyer felé: Ön pángermán agitációt folytat.

Bleyer: Ez nem felel meg a valóságnak. Fábián: Majd bebizonyítjuk.

Bleyer: Ön pán-izraelita agitációt folytat. Fábián: De nem magyar-ellenes mint ön.

A német jobboldali lapokkal bizonyíthatom, hogy ön pángermán agitációt folytat.

Bleyer, fennhangon kiáltja újból: Valótlanosság, tessék bizonyítani.

A Fábián és Bleyer közötti éles szóvita után, az elnök mind a két képviselőt rendretasítja.

Sándor Pál azután folytatta beszédét és általános derűtséget keltve kijelentette, hogy

Arpád vezér anyja hitű zsidóasszony volt.

A Bleyer-Fábián affér az ülés végén folytatódott, mert Bleyer személyes kérdésben felszólt és kijelentette, hogy a magyarországi németiség legalább is viselkedett olyan hazafiasan, mint a zsidóság. A németiség nem mondja magáról, hogy felekezett, vagy faj, de az a terület, amely a németiséget a magyarsággal összeköti sokkal nagyobb, mint az a terület, amely azokat köti össze a magyarsággal, akik őt támadják. Fábián azt mondta róla, hogy ő a németországi jobboldali lapokat ellenséges irányban informálta. A német jobboldali lapok magyar szempontból még mindig jobb, mint a német baloldali lapok.

Válaszában Fábián Béla kijelentette, hogy az ügy érdemében nem kíván válaszolni Bleyernek, mert a bizonyítékok még nincsenek kezei között, holnap azonban válaszolni fog. Azt állította Bleyerről, hogy a német jobboldali lapokat úgy informálta, hogy azok teljes mértékben a magyar nemzet ellen fordultak. Bleyer a magyarországi svábokról beszél, holott a magyarországi németiség ellen soha senkinek nem volt kifogása. Mindenki tudja, hogy a magyarországi németiség milyen egyszerű szerepet vitt a magyar történelemben. Nem a magyarországi

Mintaképe minden szappannak

a Schicht - Szarvas - szappan.

Évtizedek óta igyekeznek az összes szappangyártók a Schichtszappan jószágát utólni.

Dicsérni akarja egy szappangyártó vagy kereskedő a maga szappanját különösen, akkor azzal jelöli meg, hogy „olyan jó mint a valódi Schichtszappan”. Amire Önnek szüksége van, az nem az olyan jó mint, hanem Önnek a legjobb kell:

Schicht-szappan

amely csakis a

szarvas-jeggyel valódi.

svábokról beszél, mert azok vetekednek a magyarokkal hazafiság dolgában, hanem személy szerint Bleyer Jakabról, arról, hogy Bleyer miként izgat tollával a magyarországi svábok között. Erről fog holnap beszélni.

Bleyer Jakab újból válaszolt és kijelentette, hogy nem tér ki Fábián vádjai elől és azokat nyugodtan fogadja, különösnek találja azoban, hogy vannak, akik mindig megragadják az alkalmat, hogy magyar sovinszítáknak látsszanak és evvel kedveskedjenek a magyarságnak. De ennek ellenére megismétli, hogy a németiség ezeknél mégis közelebb áll a magyarsághoz.

A tartománygyűlés jóváhagyta Pavlovics Szava temerini jegyző megválasztását

Mint annak idején megtörtént, Temerin község egyhangulag jegyzővé választotta Pavlovics Szavát, a község harmadikban visszahelyezett jegyzőjét. Pavlovics megválasztását Oberknezevity volt jegyző megfellebbezte azon a címen, hogy neki a jegyzői állásra szerzett joga van.

A tartománygyűlés most jóváhagyta Pavlovics megválasztását, s Oberknezevity felebbezését avval az indokolással utasította el, hogy vélt szerzett jogát abban a pillanatban elvesztette, amikor új állását Kulpinban elfoglalta.

— Az osztrák püspökök a katolikus gyermekekért. Bécsből jelentik; A Reichspost jelentése szerint, az osztrák püspökök vasárnap pásztorlevelet intéznek Ausztria katolikus népéhez, a gyermekekről való gondoskodásról, a munkabérről, a lakáskérdésről és a katolikus iskoláról. A gyermekekről való gondoskodást, a katolikusokra kivetendő gyermekadó-garásokkal akarják előgíteneni.

Sertőrléssel intézik el a rombolo román diákok ügyét.

Kolozsvárról jelentik: Az előjelek szerint, a román diákker huza-vonája pertőrléssel, ítélet nélkül fog végződni, mert a diákság memorandumában beigazolta a kormány büntetését. Az egyeteméről kicsapott diákokat szép csendben visszavették. A nagyváradai hítközségeknek és másoknak nagy reklámmal beígért kártérítésből még senki egyetlen fillért sem látott.

Magyar műkedvelő előadás Csurogon

Csurogról jelentik: A csurogi színelőadások sorában páratlan sikerével messze kimagaslik az e hó 19-én este lejátszott „A szalmaözeveg”. Az előadás elejétől végig lekötötte a hallgatóság figyelmét, minduntalan hangos kacagást, élénk tetszésnyilvánítást váltott ki.

A műkedvelőgárda valóságos brilirozott. Különösen kitűnt Heincz János, aki Koczort változatos szerepében, hol mulatós és nevetséges, hol meg kényelmetlen és kényszerű helyzetében mindvégig kitűnően adta. Mesés volt Magyar Árpád alakítása, ki a fellengzős és féltékeny hősszerelme felülmulhatalanul játszotta. Nacs Ferenc az együgyű baka szerepében valóságos remekelt. Fucsik Valika teljesen otthonos volt a ravasz, fondorlatos szobaleány szerepében. Megható jeleneteket produkáltak Uborka Katica, Dobos Ilonka és Bataics Ilonka Kocorné és leányai szerepében. Szépen játszottak még Sőregi Ilike, Csányi Gyuri, Benczer Károly, Grünberger Miklós, Dudás Sándor, Alföldi Gazsi és Szilfer Józsi.

Ily szépen betanult, gyors lepergésű színelőadást Csurogon még nem láttak. A betanítás, rendezés szép sikere Dobos János fáradtságot nem kímélő türelmének az érdeme. Az előadás tiszta jövedelmét a Kath. Olvasókör kibővítésére fordítják.

A Duna árhulláma tegnap kulminált Budapesten

Budapestről jelentik: A Duna árhulláma tegnap éjjelkor tetőzött 528 centiméteres víz állással és reggelre már tíz centiméteres apadás mutatkozott. Az árvíz lefolyása tehát a várakozásnak megfelelő volt. A Budapest alatti Duna-szakaszon a tetőzés Pakson február 23-án 450 centiméter, Bajánál 24-én 540 centiméter, Mohácsnál pedig 25-én 530 centiméter körüli magassággal várható. A tegnapi dunai vizállások: Regensburg 175, Passau 420, Linz 124, Stein 162, Bécs 191, Pozsony 377, Komárom 516, Budapest 518, Baja 488, Mohács 486, Barss — 49. A Tisza Záhonyánál apad, lejjebb árad alacsony víz állással. A jég Tiszabecs és Szolnok között és Szigednél zajlik.

Vasza Prihoda Noviszádon. Március 1-én mutatkozik be Noviszádon másodszor Vasza Prihoda, a világhírű hegedűművész, aki első vendégszereplése alkalmával egy csapásra meghódította a noviszádi közönséget. Prihoda, aki jelenleg jugoszláviai hangversenykörúton van, legújabb műsorát mutatja be Noviszádon, amellyel Zagrebben és Beogradban is óriási sikert aratott. Nem kétséges tehát, hogy Vasza Prihoda bemutatkozása elsőrendű művészi eseménynek ígérkezik, ami érthető is, ha tekintetbe vesszük,

hogy a kiváló művész multesztendei vendégszereplése óta óriási mértékben fejlődött s játékával szinte elkápráztatja a hallgatóságot. A hangversenyt az Ingenyenéregyesület rendezi jótékonyági alapja javára. Jegyek már elővételben kaphatók a Lipkovics trafikban és a „Szlávia” könyvkereskedésben.

Színház

A Seucsik vonósnegyes hangversenye

Lassan, de biztosan hódítja meg a kamarazene városunk közönségét. Aki hétfőn ott volt a hangversenyen, oly műveltségben részesült, amelyet csak a kamarazene és csak ilyen művészek tudnak nyújtani. A Sloboda termében ilyen áhitatos csendet eddig még nem „hallottunk”!

A vonósnegyes minden egyes tagja tökéletes művésze hangszerének. Előadásban egybeforr, minden ízében tökéletes játékuk széles skálában bontakozott ki a műsor keretében. Beethoven A dur vonósnegyese, gyönyörű variációs tételével méltó bevezetése volt az estnek. Borodin II. vonósnegyese valósággal lenyűgözte a közönséget és a harmadik tétel után, mely a legjobban tetszett, szünni nem akaró tapsal hívták számtalanszor függőny elé a négy művész. Szünet után Dvorzsák zongora-quintettje következett, Grisold Emil közreműködésével. A monumentális felépítésű mű már-már zenekart kívánó első tétele Lhotsky professort és Pour cselistát tették próbára, akik kiválóan oldották meg feladatukat. A második tétel Moravecnek, a brácsásnak zsákmánya volt. Páratlan hangszerrel páratlan művésze is hangszerének. A harmadik tétel briliáns scherzójában Grisold tette magát méltóvá a közreműködésre, ki egyetlen délutáni próba után kifogástalanul és hihetetlen biztonsággal élte magát bele az együttesbe. Proháčka, a második hegedűs biztos, stílusos játéka tette teljessé a zongoraquintettet.

A közönség ezuttal sem tágitott addig óvációival, míg ráadásul Tschajkovski Andante cantabilejét el nem játszották.

A hangversenyt az újonnan alakult „Zenekaratók Egyesülete” rendezte. A kezdet jó és remélni engedi, hogy végre muzikális körök is fognak hangversenyeket rendezni. Várjuk az Egyesület március 10-i hangversenyét, ahol saját zenei rátermettségét és tudását kell majd bemutatnia.

Popova Liza és Jurenjev a „Toscá”-ban. A noviszádi operaegyüttes vasárnap, február 26-án a „Sloboda” nagytermében színrehozza Puccini „Tosca” című operáját, amelyben ezuttal Popova Liza, Jurenjev és Karavia lépnek fel. A zenekart a beogradi opera zenekarának tagjaival egészítik ki. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul, első sorban azért, mert Popova Liza a „Toscá”-ban avatta legnagyobb sikereit, Jurenjev pedig Scarpia szerepében feledhetetlen alakítást nyújtott. Nem kétséges tehát, hogy ilyen művészi élvezetben ritkán fog részesülni a noviszádi közönség, mint ez alkalommal, amikor a beogradi opera leghíresebb énekesei lépnek fel együttesen Puccini operájában. Jegyek már elővételben kaphatók a „Sloboda” színházi pénztáránál.

A Maison Anci

divatsalon tulajdonosa bécsi utjáról a legújabb sezont divat különlegességekkel visszaérkezett

— A jó szappán megóvja a fehérneműt. A fehérnemű tartóssága csak a jó szappántól függ s így a ruhamosásnál kizárólag a „Szarvas” védjegyű Schicht szappán őrzi meg a fehérnemű tartósságát. Egy kis darab „Schicht” szappannal több ruhát moshat és jobban, mint bármely más olcsóbb minőségű nagyobb szappannal.

SPORT

Néhány szó az elsőosztály létszámemeléséről

Aki figyelemmel kíséri a noviszádi futballsport fejlődését, bizonyára emlékszik rá, hogy az elmúlt bajnoki esztendő során a sajtóban vita indult meg arról, hogy bejusson-e a másodosztály első helyezettje az elsőosztályba, vagy sem. Arról is szó volt, hogy ne történjék változás a bajnoki beosztásban, mert azt abban az időben sem sportbeli, sem anyagi körülmények nem kívánták. Ezt az álláspontot képviseltük többek között mi is. Álláspontunk a kerület állásfoglalásán hajótörést szenvedett és akkor figyelmeztettük a sportközönséget, hogy az irreális körülmények között megnyert másodosztályú bajnokság győztesének bevonása az elsőosztályba, ártalmára válik a noviszádi futball-nívónak. Akkor a petrovaradini Gradjanszki lett a másodosztály bajnoka és hogy rövidéletű szereplése az elsőosztályban milyen sportbeli és anyagi sikereket hozott, azt nem kell külön részletezni.

Azóta második fordulóját tapossa az újabb bajnoki év és az elsőosztály létszámfelemelésének kérdése újból szőnyegre került. A mozgalmat ezuttal is sajtókampány támogatja, amely azonban homlokegyenest ellenkező álláspontot foglal el, a két év előtti mozgalmhoz viszonyítva, sőt az akkori helyzet elferdített beállításával igyekszik hangulatot kelteni, a beteg és sportszempontból szerencsétlen eszmének.

Nem lehet elhallgatni, hogy a mozgalom megindítását súlyos szépséghiba kíséri. Az indítványt a Juda Makkabi tette meg, az az egyesület, amelynek kiesése az elsőosztályból igazán minden kétséget kizáróan fennforog. Talán ezen a vigasztalan helyzeten igyekszik szépíteni az a szándék, hogy a létszámrendezés során ne csak a mai elsőosztály maradjon meg érintetlenül, hanem egészítsék ki a másodosztály győztesével. Ez röviden annyit jelentene, hogy az első osztály létszáma olyan vidéki egyesülettel gyarapodna, amelynek játékeréje minden valószínűség szerint gyengébb az elsőosztály jelenleg utolsó helyezettjének játéktudásánál. Szinte rossz rá gondolni, milyen sportbeli és anyagi eredménnyel járna, ha a Macsvának és a többi elsőosztályú egyesületnek Rumára, Mitrovicára, Koviljra, vagy Indjiára kellene átrándulgatni, vagy ha az ottani csapat mérkőzne Noviszádon az itteni leggyengébb elsőosztályú csapattal.

A jól beigazított, de rosszul elsült sajtóbombák elfelejtik megemlíteni, hogy ez a terv már a két év előtti indítvány során is felmerült, de akkor többek között, éppen a Makkabi képviselője szavazott ellene. Az a beállítás is sántikál, hogy akkor a javaslatot a NAK elutasító állásfoglalása buktatta meg. Annál a szavazásnál, amikor kétesztendővel azelőtt a Makkabi benmaradásáról volt szó, hárman szavaztak a javaslat mellett. A három közül az egyik tagja a NAK-nak. Sőt akkor, a körülmények pikáns közrejátszása folytán a Makkabi képviselője is a javaslat ellen szavazott. Az idej indítvánnyal kapcsolatosan álláspontunk a két év előtti. Ha már eltérnek a gyakorlattól — amelyet pedig akkor örökéletűnek deklaráltak a kerületben —, tartsák meg az elsőosztály jelenlegi összeállítását. Maradjon meg elsőosztályú egyesületnek a Makkabi bármennyire is „hazadolgóznak” minősülhet az indítványa. Ha egy méggyengébb vidéki egyesülettel bővítik az elsőosztályt, nem használnak a sportbeli fejlődés lehetőségeinek, csökkentik a barátságos és nemzetközi mérkőzésre alkalmas dátumok számát és nehéz anyagi megpróbáltatás elé állítják a noviszádi egyesületeket. Ez a megállapítás az elsőosztályba gravitáló másodosztályú bajnokcsapatra is áll, mert anyagi romlásba kerülne. Anyagi erő híján pedig a sportfejlődés teljes mértékben lehetetlen.

A NAK futballsakosztálya ma csütörtök este 8 órakor szakosztályi ülést tart a Winklében.

Rádió műsor

Csütörtök, február 23

Zagreb 1.15: Gramofonzene. 1.30: Tözsdei és gazdasági hírek. 5: Délutáni hangverseny. 7: Dr. Julia Lederer előadása „Über Krampfaderen“ címen. 7.30: Szimfonikus hangverseny közvetítése Prágából, utána hírek.

Budapest 9.30: Hírek, közgazdaság. 11: Zongorahangverseny. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás és vizállás-jelentés. 15: Hírek, közgazdaság, élelmiszer-árak. 16: A m. k. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozala. Winkler János, a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének titkára: „Csibekeltetés“. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás és vizállás-jelentés, muzik műsora. 17: Szórakoztató zene. 18.15: A Turáni Társaság előadása. Turchányi Tihmér főiskolai tanár felolvasása: „A magyarok származása és őshazája“. 19: Angol nyelvtan. 19.45: A Bachmann Salon Trió hangversenye.

Hirdessen a Délbácskában

1928 február 22

A dinár árfolyamai

Bécsben 12.35—12.41, Prágában 58.77—59.27, Milanóban 33.35—33.45, Triesztben 33.40, Berlinben 7.31—7.33, Newyork —, London 278.

Beograd

London 277.20, Páris 222.88, Newyork 56.79, Zürich 1093.50, Milano 350—, Prága 168.33, Berlin 13.57-25, Bécs 8-0015, Brüsszel —, Budapest —, Bukarest —, 7 százalékos kölcsön ajánlat 91.50. Ratna Steta 454-50—454.

Zürich

Páris 2043-75, London 25.31-75, Newyork 519.65, Brüsszel 73.20, Milano 27-53-5, Amszterdam —, Berlin 124.07-5, Bécs —, Budapest 90.80, Szófia 3-75-5, Prága 15.40—, Varsó 58.30, Beograd 9.13—, Bukarest 3.18-50.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 77—78 kg-os d. k. kötés 340—345, bácskai 78—79 kg-os d. k. kötés 340—347.50, felsőbánáti, d. k. kötés 335—340, szerémi, 77-78 kg-os, dupl. k. kötés 340—345. Rozs, bácskai, 72, 2%, d. k. kötés 305—315. Arpa, bácskai 66 kg-os d. k. 295—305, macedoniai, eredeti d. k. kötés 240—245. Zab, bácskai, dupl. kassza kötés 250—260, bánáti, duplikát kassza kötés 250—260—, szerémi, duplikát kassza kötés 250—260, szlavóniai, duplikát kassza kötés 250—260. Tengeri, bácskai d. k. kötés 245—252.5, bácskai, III-IV. d. k. kötés 255—262.50, bácskai, IV-V. d. k. kötés 257.5—265. bácskai, fehér, dupl. k. kötés 257.5—262.5, bánáti, duplikát kassza kötés 245—250, bánáti, Vrsac paritás d. k. kötés 252.5—257.5, bánáti, III-IV. Vrsac p. d. k. kötés 255—262.5, szerémi, duplikát kassza kötés 245—252.5, szerémi, Indija paritás d. k. kötés 250—255, szerémi, III-IV. dupl. k. kötés 255—262.50. Buzaliszt, bácskai 0-ás gg és g d. k. 475—485, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 455—465, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 435—445, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 370—380, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 300—310,

bácskai, 8. sz. takarmány. d. k. kötés 225—240. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban d k 210—220, szerémi, jutazsákban, d. k. kötés 210—220, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 200—210. Bab, bácskai fehér, 3—4 százalékos d. k. kötés 360—365.

Irányzat: változatlan.

Forgalom: 6 vagon buza, 2 vagon árpa, 83 vagon tengeri, 4 vagon liszt. 2 vagon korpa.

Szerkesztésért és kiadásért ideiglenesen felel:
ANDRÉE DEZSÓ

Nyílt-tér*)

FIGYELMEZTETÉS!

Germ Antal nevű volt ügynökömnek — állítólag ljubljana-i illetőségű — aki engem sikkasztás által megkárosított és meglopott, üzletfeleim és barátaim, még régebben kiállított német nyelven irt meghatalmazásom ellenében se hitelezzenek számlámra, mivel az ily módon eszközölt kifizetéseket a jövőre nézve nem ismerem el.

Ha nevezett bárhol vagy bárkinél is jelentkeznék, kérem őt azonnal a rendőrségnek átadni.

Sombor, 1928. február 18.

Andrija Rangl

papírnagykereskedő, Sombor.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ÁLLÁST KERES

Egy jobb családból való HÁZI LEÁNY ajánkozik gyermekek mellette, esetleg vidékre is elmenne. Cim a kiadóban. 623—2

KERESLET

PÁRISBA UTAZOM 26-án. Megbízásokat elfogadok. Cim: Pilliser és Stanisics-nyomda, Novisad. 635—1

ELADAS

JÓNEVŰ magyar festők tájképei, butorok, szőnyegek, függönyök, varrógépek eladó. Kardos hirdetőiroda, Wilson-tér 7. 637—1

ELADÓ egy ujonnan épült ház, mely áll 2 szoba konyha, 2 speiz 1 pince helyiségből, bővebbet Lerch István-nál, a tisztviselő telepen a katona temetővel szemben. 568—2

ELADÓ egy kifogástalan állapotban levő teljes acetylen világító berendezés Bačogradistén, a rom. kath. plébánián. 539—4

ELADÓ egy dupla íróasztal, latinbetűs írógép, sárga kocsli ülés, kisebb-nagyobb boroshordók. Megtekinthető Deakova (Árpád) ucca 32. sz. Novisadon. 622—3

HÁZ ELADÓ Darányi-telep I. csoport I. ucca 22B. Érdeklődni Hambalko Istvánnál 17. szám alatt. 575—2

KIADÓ

KIADÓ március 1-re két szoba, előszoba, mellék-helyiségek, vízvezeték, villany. Cim a kiadóban. 456—2

BUTOROZOTT SZOBA 2 fiatalember vagy leány részére kiadó, esetleg kosztal. Safarikova 7. I. emelet. 636—2

HIRDETÉSEK

Elsőrendű szlavóniai széna

kötegekbe préselve, komplett vagonokban, garantált 1927. évi termés, bármilyen mennyiségben kapható.

Széna és szalma nagykereskedés

JOSIP WEISS, ZAGREB, ILICA 82. SZÁM
591 Raktár: Nova Gradiska. 1—2

Kétszoba, előszoba, konyha stb. mellék-helyiségekből álló

lakás

kerestetik. Lehetőleg különálló házban, a város központja közelében. — Ajánlatokat Reklam hirdetőiroda, Wilson-tér 7. továbbít

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **kelmefestő és vegytisztító**

üzletet nyitottam. Festek, tisztítok mindenemű női-, férfi-, gyermekruhát, selymet, szövetet stb. Minta szerint pontosan festek, olcsó ár. Gyászruha festése 24 óra alatt. **Pontos kiszolgálás!** — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Sulyok kelmefestő

és vegytisztító Futoski u. 12. sz. az udvarban.

NOVISZÁDI TAKARÉKPÉNZTÁR

MINT SZÖVETKEZET
Jevrejska 14.

LEGKÖNNYEBB és leghasznosabb takarékosági módszer.

LEGJOBB kamatozás takarékbetétek után.

LEGTELJESEBB biztonság — egészséges munkaalap.

LOMBARD (zálog) osztály áru és mindennemű nem romlandó tárgyak részére.

Jobb házból való fiu s z e r s z á m l a k a t o s

TANONCNAK

Record írótolgyárban felvétetik.

Hampel és Wack, Zemljina Čuprija ul.

Értesitem

a n. é. hölgyközönséget, hogy **piüssé** és tambor (műhímző) üzemet

női kalap üzemmél kibővíttem,

ahol párizsi és bécsi kalap modellek után mindennemű szalma, nemez (filz) kalapokat készítek. Ugy-szintén kalapformázásokat, szalmakalap átvarrását olcsón, garancia mellett vállalom. A hölgyközönség szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Gombosné Bün Juliska, Novi Sad, Kraja Petra ul. 7. az udvarban. — Állandó raktár.

Vezérképviselet és gyárilerakat

furnir, enyvezett lemez és asztalos kellékekben

Karbiener Th. és Fiai

BUTORGYÁR képesített faszakértő BUTORKIVITEL

Novisad, Zseljeznicska u. 86.

Telefon 26—61.